

Irak: En kortfattet oppdatering om sikkerhetssituasjonen i Anbar og Mosul

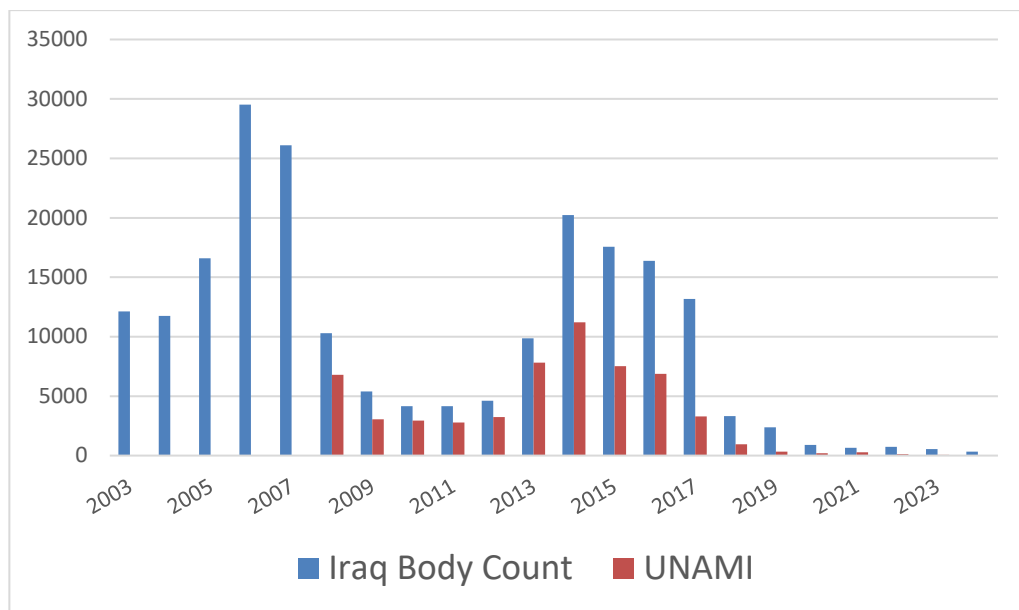
- Kortfattet om sikkerhetssituasjonen i Irak generelt og i Anbar-provinsen samt Ninewa-provinsen og Mosul by og distrikt spesielt.

Sikkerhetssituasjonen i Irak

Denne responsen gir en kortfattet presentasjon av sentrale tall og forhold hva angår sikkerhetssituasjonen i Irak generelt og i Anbar-provinsen og Mosul-distriktet/Ninewa-provinsen spesielt. Gjennomgangen tar for seg de mest sentrale konfliktlinjene og aktørene som påvirker sikkerhetssituasjonen i Irak for øyeblikket. Den inkluderer videre tall for antall sivile, konfliktrelaterte dødsfall, antall sikkerhetshendelser, sivile drept i tyrkiske angrep og antall angrep/trefninger som involverer IS. Tallene strekker seg over tid, og de illustrerer utviklingen i Irak de senere årene. Trenden i tallene som presenteres er svært tydelig. Samtidig er det viktig å merke seg at denne statistikken alene ikke gir det fulle og hele bildet av sikkerhetssituasjonen.

Tilgjengelige kilder tilsier at antall sivile, konfliktrelaterte dødsfall er på det laveste nivået siden den britisk-amerikanske invasjonen i 2003. Grafen nedenfor viser tall både fra FN-operasjonen i Irak, UNAMI, og fra Iraq Body Count (IBC).¹ Iraq Body Count er et anerkjent initiativ hvis formål er å dokumentere sivile, konfliktrelaterte dødsfall i Irak etter 2003. Initiativet har de siste årene publisert noe mindre detaljert tallmateriale, men oppgir stadig tall for antall dødsfall i Irak som helhet. Tallene fra IBC ligger konsekvent noe høyere enn tallene fra UNAMI, men trenden er både lik og utvetydig hos begge kilder:

¹ Tallene fra UNAMI er samlet inn via forskjellige kilder, herunder UNAMIs hjemmesider samt tall presentert i EUAAs rapporter om sikkerhetssituasjonen i Irak (EASO 2019; EUAA 2022, 2024a). Tallene fra Iraq Body Count er hentet fra initiativets hjemmeside (Iraq Body Count u.å.).

Figur 1: Sivile, konfliktrelaterte dødsfall i Irak 2003 - 2024

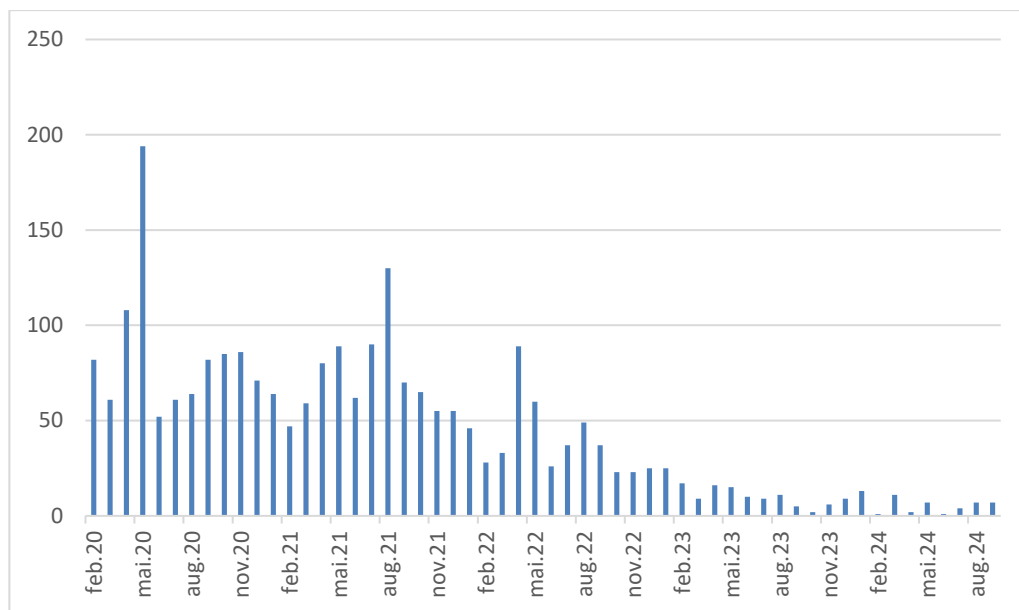
For 2021, 2022 og 2023 har IBC registrert henholdsvis 669, 740 og 537 sivile, konfliktrelaterte dødsfall i Irak. Tilsvarende tall for UNAMI er 273, 129 og 69. For inneværende år har de to kildene registrert henholdsvis 339 (IBC, per 1. oktober) og 25 (UNAMI, per 31. juli) sivile, konfliktrelaterte dødsfall.

Angrep/trefninger som involverer IS

IS har utgjort en betydelig sikkerhetstrussel i Irak også etter at gruppen ble territorielt bekjempet i landet, og har lenge vært den største sikkerhetstrusselen hva angår antall skadde og drept. I 2021 gjennomførte IS to omfattende selvmordsangrep i Bagdad, som til sammen tok livet av mer enn 60 personer (Al Jazeera 2021).

Siden den gang har imidlertid ikke IS lyktes i å gjennomføre større angrep. Antall angrep som finner sted har også sunket kraftig, ifølge tall fra Joel Wing, som driver den anerkjente bloggen Musings on Iraq. Antall angrep registrert av Wing sank fra mellom 60 og 90 angrep per måned i begynnelsen av 2020, til mellom 5 og 15 angrep per måned i inneværende år. IS har ikke gjennomført tosifret antall angrep siden mars 2024, som det kommer frem i følgende graf:²

² Wing publiserer hver måned en oversikt over sikkerhetshendelser, angrep og antall drept og skadde personer rapportert i Irak. Tallene benyttet i grafen er satt sammen av oversiktene publisert av Wing fra februar 2020 ut september 2024 (Wing 2008 -).

Figur 2: Angrep/trefninger som involverer IS, februar 2020 - oktober 2024

Tallene publisert av Wing viser at de fleste hendelser som involverer IS i 2024 har funnet sted i de såkalte omstridte områdene, og spesielt i provinsene Salah al-Din, Diyala og Kirkuk, samt i Ninewa. Hendelser finner også sted i Anbar, skjønt dette dreier seg ofte om irakiske og/eller amerikanske styrkers angrep på IS' forsyningsruter fra Syria snarere enn at IS selv aktivt angriper et mål.

Wing samler sin informasjon fra åpent tilgjengelige kilder, og det er dermed en åpenbar fare for at det vil være angrep/trefninger som ikke fanges opp. Trenden tallene viser er imidlertid i tråd med hva andre aktører med god innsikt i situasjonen beskriver. Sikkerhetsrådets komité, som overvåker aktiviteten til IS og al-Qaida samt overvåker oppfølgingen av sikkerhetsrådsresolusjoner relatert til IS, skriver følgende i en rapport fra juli 2024 (UNSC 2024):

In Iraq, apart from a brief surge in operations in January during the “kill them wherever you find them” campaign and another in late March during Ramadan, ISIL activities remain largely contained.

Det amerikanske forsvarsdepartementet publiserer kvartalsvise rapporter for den pågående, internasjonale operasjonen mot IS, *Operation Inherent Resolve*. I siste tilgjengelige rapport, publisert i juli 2024, beskrives IS' kapasitet i Irak som følger (U.S. Department of Defense 2024, s. 11):

ISIS displayed little change in its day-to-day operations, continuing to sporadically conduct low-level attacks.

(...)

There were no significant changes in ISIS's areas of operations or tactics during the quarter. Attack locations were consistent with previous quarters, spanning across governorates west and north of Baghdad.

Det er verdt å merke seg at amerikanske myndigheter i september 2024 inngikk en avtale med irakiske myndigheter om å trekke sine styrker ut av Irak innen utgangen av september 2025. USA har utplassert rundt 2500 soldater i Irak som en del av den internasjonale koalisjonen mot IS, og disse er stadig et sentralt element i kampen mot terrorgruppen (Reuters 2024).

Tyrkiske luft- og bakkeoperasjoner på irakisk territorium

Til tross for den bedrede sikkerhetssituasjonen, finner like fullt et betydelig antall sikkerhetshendelser sted i Irak. Disse er særlig knyttet til to forhold: den pågående tyrkiske militæroperasjonen mot det de hevder er PKK-mål inne på irakisk territorium og Iran-nære, væpnede gruppers angrep mot amerikanske og israelske mål.

Konflikten mellom tyrkiske myndigheter og det kurdiske arbeiderpartiet, PKK, blusset opp igjen etter at våpenhvilen brøt sammen i 2015. Siden den gang, og særlig siden 2019, har Tyrkia gjennomført etter hvert svært omfattende angrep mot det de hevder er PKK-posisjoner inne i Irak. Tyrkia gjennomfører jevnlig luftangrep, og har også gått inn med bakkestyrker og i praksis tatt kontroll over områder langs grensen, og opprettet en rekke baser inne i Irak (CPT 2024b; International Crisis Group 2024). Irakiske myndigheter protesterer jevnlig mot angrepene inne på irakisk territorium (Reuters 2023).

Organisasjonen Community Peacemaker Teams (CPT) overvåker Tyrkias krigføring i Irak og konsekvensene av denne, og publiserer rapporter om blant annet antall angrep, hvor disse finner sted, antall sivile som blir drept og antall landsbyer som må forlates. Organisasjonen skriver følgende om hvor de fleste angrepene har funnet sted mellom januar og juni 2024 (CPT 2024b):

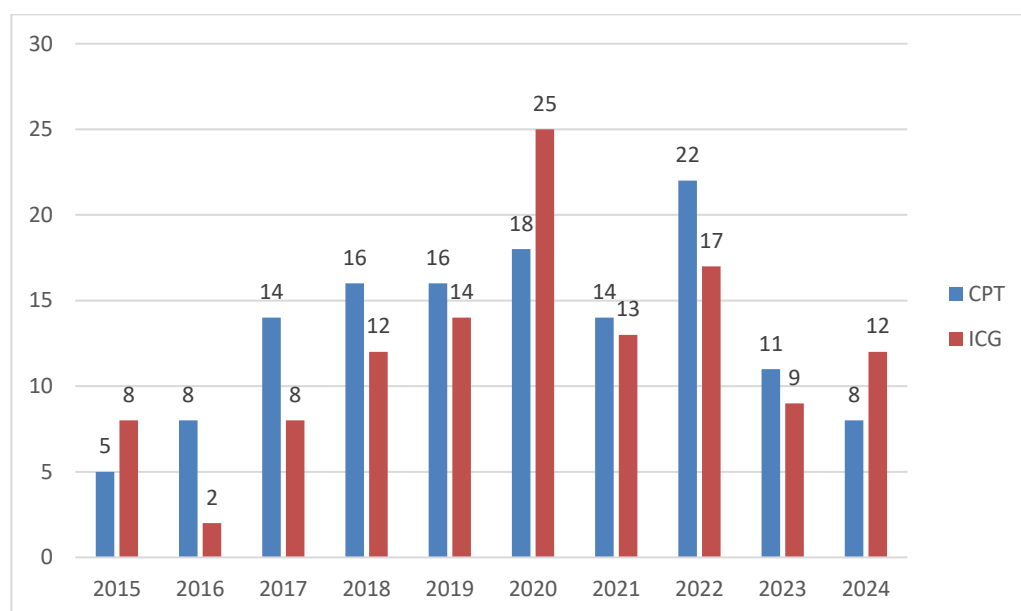
Between January and July of 2024, Turkey has conducted 1076 attacks in Iraqi Kurdistan. 526 of these attacks have occurred in the Duhok governorate with a further 405 in the Erbil governorate, 135 in the Slemani governorate, and 10 in the Ninawa governorate. About 93% of attacks have been conducted by fighter jets. Throughout the year of 2023, Turkish Armed Forces conducted at least 1548 bombardments.

Samme organisasjon publiserte i august 2024 en rapport om sivile tapstall som følge av tyrkiske og iranske angrep i Irak mellom januar 1991 og juni 2024. Ifølge denne rapporten har 344 sivile blitt drept og 358 blitt skadd i tyrkiske angrep siden 1991. Av disse ble 151 drept og 155 skadd i Duhok-provinsen, 129 drept og 113 skadd i Erbil-provinsen, 51 drept og 63 skadd i Sulaimaniyya-provinsen og 13 drept og 27 skadd i Ninewa-provinsen. De fleste dødsfall/skader i Duhok

provins har funnet sted i distriktene Amedi, Zakho og Batifa langs grensen mot Tyrkia.

Rapporten viser videre til 8 drepte og 15 skadde i Aqre, og plasserer dette som tilhørende Duhok. Aqre er formelt en del av Ninewa-provinsen, men har siden 1991 blitt administrert av myndighetene i KRI. I Erbil har de fleste dødsfall/skader funnet sted i distriktene Sidakan, Mergasour og Makhmour, og i Sulaimaniyya har flest dødsfall/skader funnet sted i distriktene Pishdar og Ranya. Av 13 drepte og 27 skadde i Ninewa-provinsen, ble 7 drept og 21 skadet i Sinjar-distriktet og seks drept og seks skadet i Mosul-distriktet (CPT 2024a, s. 17-18).

Etter at konflikten igjen blusset opp i 2015, har CPT registrert 132 sivile drepte i Irak. International Crisis Group (i grafen forkortet ICG) har i samme periode registrert 120 sivile drepte som følge av tyrkiske angrep i Irak (CPT 2024a, s. 7; International Crisis Group 2024):

Figur 3: Sivile dødsfall som følge av tyrkiske angrep i Irak

Iran-nære gruppers angrep på amerikanske og israelske mål

De såkalte Iran-nære væpnede gruppene i Irak har i flere perioder siden høsten 2019 gjennomført angrep mot amerikanske mål i Irak, herunder baser, den amerikanske ambassaden og konvoier som leverer forsyninger til amerikanske styrker. Antallet angrep tiltok kraftig etter det amerikanske angrepet som drepte Qassem Sulaimani og Abu Mahdi al-Muhandis 3. januar 2020, for så å gå ned igjen etter at partier knyttet til de Iran-nære gruppene høsten 2022 gikk inn i regjering (Landinfo 2021, 2023a).

Etter Hamas' terrorangrep 7. oktober 2023 og det påfølgende israelske angrepet først på Gaza og siden mot Libanon har imidlertid gruppene gjenopptatt disse angrepene, både mot amerikanske og israelske mål. Flere av de Iran-nære

gruppene har i denne perioden sammen dannet frontgruppen «Den islamske motstandsbevegelsen i Irak», som igjen har tatt på seg ansvaret for langt de fleste angrepene som har funnet sted. Ifølge The Washington Institute for Near East Policy har gruppene siden 7. oktober 2023 gjennomført langt over 200 angrep mot amerikanske mål i Irak og Syria samt mål i Israel. Det har ikke vært rettet angrep mot amerikanske mål i Irak siden begynnelsen av august 2024, men angrep mot israelske mål samt amerikanske mål i Syria har fortsatt. Så godt som alle angrep mot amerikanske og israelske mål etter 7. oktober 2023 er gjennomført med droner og/eller raketter eller missiler (Knights, Malik & al-Kaabi 2024).

Et viktig moment i denne sammenheng er hvorvidt den - per november 2024 - pågående konflikten mellom Iran og Israel eskalerer på en måte som i ytterligere grad involverer Iran-nære grupper i Irak.

Antall sikkerhetshendelser

EUAA har siden 2020 presentert tall for antall sikkerhetshendelser i Irak som helhet samt for de ulike provinsene i sine rapporter om sikkerhetssituasjonen i landet. Disse tallene er igjen basert på data fra ACLED (Armed Conflict Location and Event Data). ACLEDs metodologi gjør at det hefter betydelig usikkerhet ved tallene som presenteres, som beskrevet i Landinfos temanotat om sikkerhetssituasjonen i Jemen publisert i juni 2023 (2023b, s. 17-18).

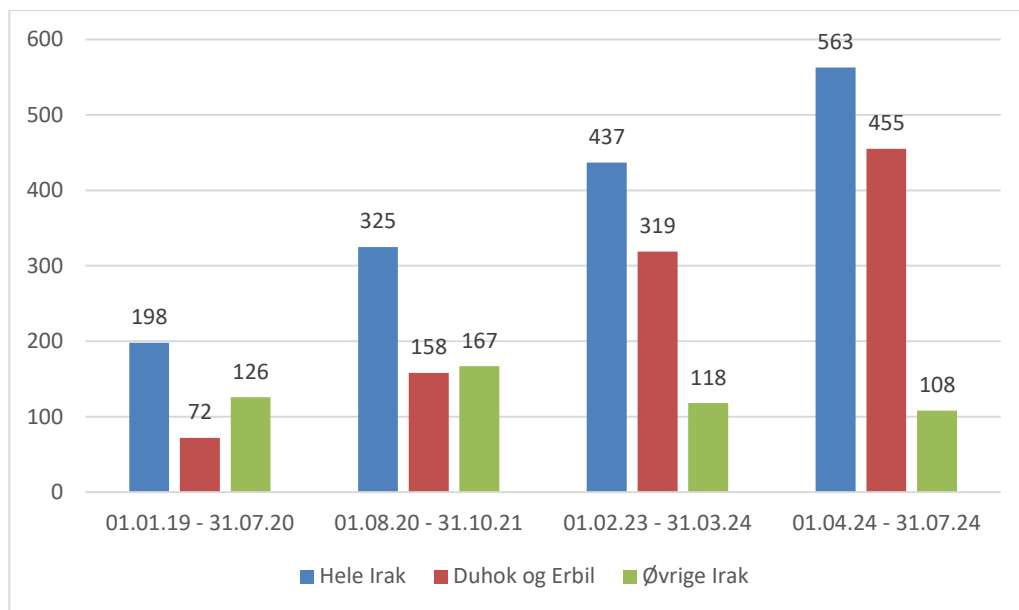
Sammenstillingen av tallene benyttet her er gjort av EUAA (EASO 2020, s. 33; EUAA 2022, s. 53-54; 2024a, s. 40-41; 2024b, s. 6-7). Landinfo har her kun regnet ut månedlig snitt for områdene som omtales. Tallene fra EUAA dekker vel å merke ikke hele perioden som omtales (2019-2024), som det fremgår av datoene nedenfor.

Ifølge ACLED-dataene presentert av EUAA har antallet sikkerhetshendelser i Irak økt siden 2019:

Periode	Antall hendelser	Snitt per måned
01.01.19 - 31.07.20	3768	198
01.08.20 - 31.10.21	4882	325
01.02.23 - 31.03.24	6115	437
01.04.24 - 31.07.24	2251	563

Tabell 1: Sikkerhetshendelser i Irak

Denne økningen har imidlertid funnet sted primært i provinsene Duhok og Erbil, og reflekterer således først og fremst økningen i antallet tyrkiske angrep. I det øvrige Irak har antallet sikkerhetshendelser sunket:

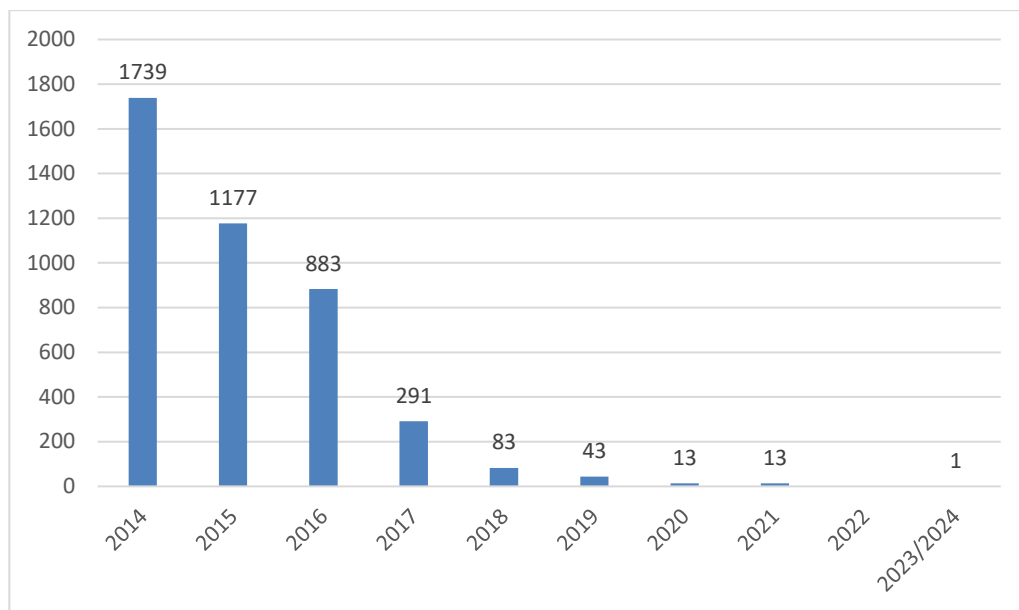

Figur 4: Antall sikkerhetshendelser, snitt per måned

Dette representerer en klar geografisk endring i hvor de fleste sikkerhetshendelsene finner sted. Sikkerhetssituasjonen i KRI, og spesielt i Duhok, har siden 2003 og inntil nylig vært langt bedre enn i det øvrige Irak. Nå er dette altså den delen av Irak hvor ACLED har registrert flest sikkerhetshendelser. Samtidig er det viktig å merke seg at selv om den drastiske økningen i antall sikkerhetshendelser i Duhok og Erbil også har ført til en økning i antall sivile drepte, er sistnevnte økning foreløpig begrenset. Langt færre sivile har mistet livet i KRI de siste årene enn hva tilfellet var i det øvrige Irak i perioden frem til IS ble bekjempet i 2017.

Sikkerhetssituasjonen i provinsen Anbar

Trendene beskrevet over synes også å være gjeldende i Anbar. Tall fra UNAMI, samlet inn og presentert av EUAA, viser en svært markant nedgang i antall sivile, konfliktrelaterte dødsfall i provinsen siste ti år (EASO 2019, s. 64; 2020, s. 55; EUAA 2022, s. 80; 2024a, s. 60; 2024b, s. 9). Merk at tall for november og desember 2021 samt for 2022 mangler i figuren:

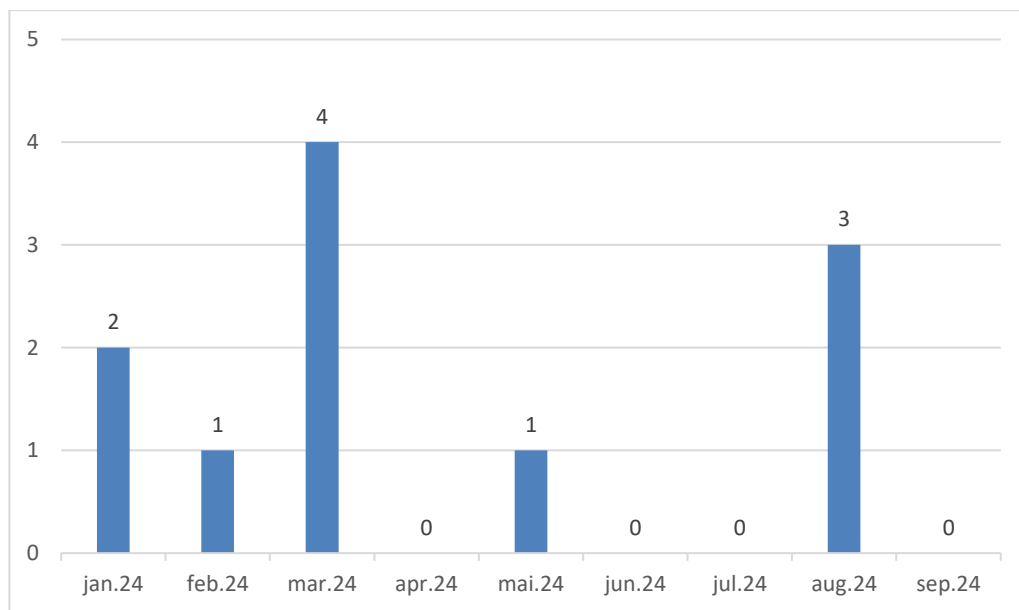
Figur 5: Sivile, konfliktrelaterte dødsfall i Anbar-provinsen

Tilsvarende viser ACLED-dataene sammenstilt av EUAA at antallet sikkerhetshendelser i Anbar har gått ned de senere årene (EASO 2020, s. 55; EUAA 2022, s. 78; 2024a, s. 58):

Periode	Antall hendelser	Snitt per måned
01.01.19 - 31.07.20	240	13
01.08.20 - 31.10.21	128	9
01.02.23 - 31.03.24	110	8
01.04.24 - 31.07.24	Data mangler	Data mangler

Tabell 2: Sikkerhetshendelser i Anbar-provinsen

Tall fra Joel Wing over antall angrep/trefninger som involverte IS i Anbar i 2024, viser et svært begrenset antall hendelser og en synkende trend:

Figur 6: Angrep/trefninger som involverer IS, Anbar-provinsen 2024

Samtidig skriver sikkerhetsrådets komité, som overvåker aktiviteten til IS og al-Qaida samt overvåker oppfølgingen av sikkerhetsrådsresolusjoner relatert til IS, følgende om IS' aktivitet i Irak i sin rapport fra juli 2024 (UNSC 2024, s. 13):

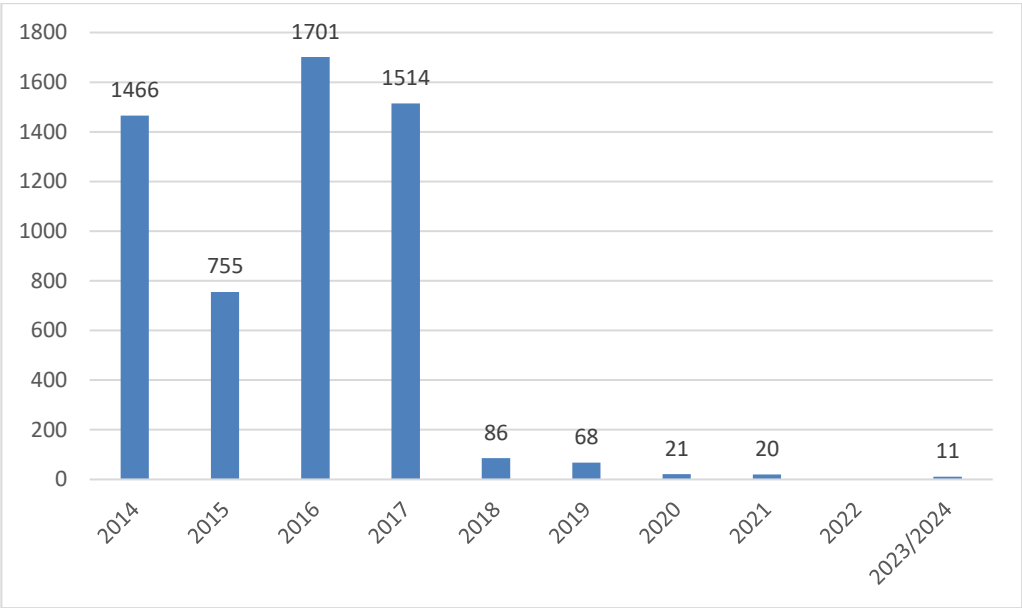
Operations continued primarily on the edges of the Kurdistan region in Iraq, as well as Al-Anbar Governorate, targeting Iraqi security forces, tribal leaders and civilians. A relatively large attack occurred in May in a rural area between Salah al-Din and Kirkuk on an army outpost, resulting in approximately 10 security forces casualties. Western al-Anbar, particularly al-Rutbah and the desert in al-Rawah, remains a significant haven and operational zone, benefiting from smuggling across the Iraqi-Syrian border.

Dette reflekteres dog i liten grad i tallene fra Wing presentert over. Tilsvarende fremgår det av rapporten om Operation Inherent Resolve, publisert av det amerikanske forsvarsdepartementet, at IS kun tok på seg ansvaret for ett angrep i Anbar i april og mai 2024, i tråd med tallene presentert av Wing (U.S. Department of Defense 2024, s. 11). Dette kan indikere at IS er til stede og operasjonelle i provinsen, men at gruppen like fullt gjennomfører få angrep i Anbar. Samtidig er det også en fare for at antall hendelser som involverer IS underrapporteres.

Sikkerhetssituasjonen i Mosul/Ninewa

Mosul by, som er en del av distriktet Mosul, ligger i provinsen Ninewa. Tall fra UNAMI, presentert av EUAA, viser at antall sivile, konfliktrelaterte dødsfall har sunket svært markant i Ninewa-provinsen etter at IS ble territorielt bekjempet i Irak i 2017 (EASO 2019, s. 124; 2020, s. 132; EUAA 2022, s. 172; 2024b, s. 9;

2024a, s. 95). Merk at tall for november og desember 2021 samt for 2022 mangler i figuren:

Figur 7: Sivile, konfliktrelaterte dødsfall i Ninewa-provinsen

ACLED-dataene sammenstilt av EUAA viser imidlertid en stigende trend i Ninewa-provinsen hva angår antall sikkerhetshendelser (EASO 2020, s. 132; EUAA 2022, s. 171; 2024a, s. 94; 2024b, s. 7):

Periode	Antall hendelser	Snitt per måned
01.01.19 - 31.07.20	292	15
01.08.20 - 31.10.21	281	19
01.02.23 - 31.03.24	271	19
01.04.24 - 31.07.24	89	22

Tabell 3: Sikkerhetshendelser i Ninewa-provinsen

Langt fra alle disse hendelsene finner sted i Mosul-distriktet, og andelen hendelser som finner sted i dette distriktet har vært synkende. Mosul var vel å merke det distriktet i Ninewa hvor flest sikkerhetshendelser fant sted i de to første periodene. I den første perioden fant mer enn 150 hendelser sted i Mosul. Ingen andre distrikter bevitnet mer enn 50 hendelser i denne perioden (EASO 2020, s. 132). I den andre perioden fant nær 120 hendelser sted i Mosul, mot snaut 60 i Aqre, distriktet med nest flest hendelser etter Mosul (EUAA 2022, s. 171). I den tredje perioden fant imidlertid klart flest hendelser sted i Aqre – 160, mot færre enn 40 i Mosul (EUAA 2024a, s. 94). Tall på distriktsnivå er ikke tilgjengelig for den fjerde perioden.

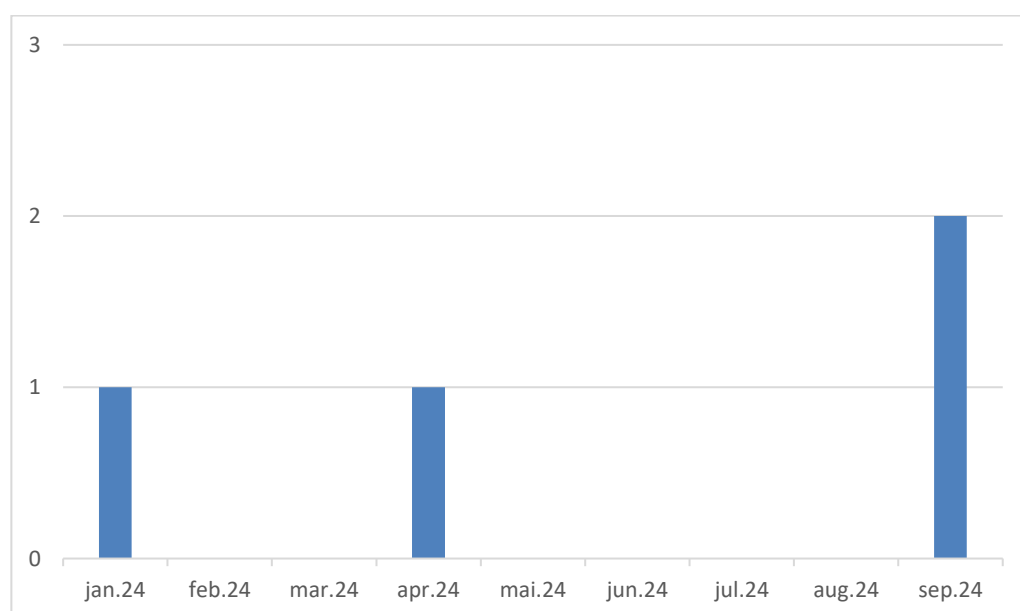
Både andel og antall hendelser i Aqre har med andre ord økt betraktelig, men har sunket i Mosul. Aqre-distriktet tilhører formelt Ninewa-provinsen, men har siden 1991 blitt styrt av myndighetene i KRI. Aqre er som nevnt et av distriktene hvor

et betydelig antall personer har blitt drept/skadet som følge av tyrkiske angrep (CPT 2024a, s. 17-18). Den geografiske fordelingen av det økte antallet sikkerhetshendelser kombinert med den klare nedgangen i antall sivile, konfliktrelaterte dødsfall i Ninewa-provinsen later således til å indikere at den samme dynamikken som gjør seg gjeldende i Irak som helhet også er til stede i Ninewa. EUAA skriver da også at Tyrkia/PKK var involvert i de fleste sikkerhetshendelsene som fant sted i Aqre mellom 1. februar 2023 og 31. mars 2024 (EUAA 2024a, s. 94).

Organisasjonen CPT skriver at Tyrkia har gjennomført ti angrep i Ninewa-provinsen mellom januar og juni 2024, uten at det spesifiseres hvor i provinsen angrepene har funnet sted (CPT 2024b). Samme organisasjon skriver i sin rapport fra august 2024 at seks sivile skal ha blitt drept og seks skadet i tyrkiske angrep i Mosul-distriktet mellom 1991 og 2024, men det er ikke spesifisert nærmere når disse dødsfallene fant sted (CPT 2024a, s. 17-18).

EUAA skriver i sin rapport om sikkerhetssituasjonen i Irak fra mai 2024 at det de kategoriserer som «vold mot sivile» utgjorde majoriteten av sikkerhetshendelsene ACLED registrerte i Mosul-distriktet mellom februar 2023 og april 2024, og at «uidentifiserte væpnede grupper» stod bak de fleste av disse hendelsene (EUAA 2024a, s. 94).

Tall fra Joel Wing viser at antall angrep/trefninger som involverer IS i Ninewa, som i Irak for øvrig, har vært svært begrenset så langt i 2024:

Figur 8: Angrep/trefninger som involverer IS, Ninewa-provinsen 2024

Ifølge rapporten publisert av det amerikanske forsvarsdepartementet tok ikke IS på seg ansvaret for noen angrep i Ninewa i april og mai 2024 (U.S. Department of Defense 2024, s. 11). Samtidig skriver altså sikkerhetsrådets komité i sin rapport at IS gjennomfører sine operasjoner «primarily on the edges of the Kurdistan

region in Iraq», i tillegg til i Anbar-provinsen (UNSC 2024, s. 13), hvilket vil kunne inkludere deler av Ninewa-provinsen. EUAA viser i sin rapport om sikkerhetssituasjonen i Irak fra mai 2024 til at IS stadig er aktive i Ninewa-provinsen, men at aktiviteten har gått ned. EUAA viser videre til at irakiske styrker i samarbeid med kurdiske styrker gjennomførte operasjoner mot IS i provinsen, herunder i Mosul by i mars 2023 (EPIC 2023; EUAA 2024a, s. 93).

Landinfo publiserte i desember 2022 et detaljert notat om situasjonen i Mosul by, herunder sikkerhetssituasjonen. I rapporten kommer det frem at væpnede enheter tilhørende folkemobiliseringsstyrkene er til stede i Mosul by, og skaper betydelig usikkerhet i deler av befolkningen. Dette skal spesielt ramme sunnimuslimske arabere, men også kurdere. Enheter tilhørende folkemobiliseringsstyrkene skal ifølge rapporter ha patruljert i byen væpnet og uniformert, gjennomført inspeksjoner av butikker og byggeplasser og utsatt sivile sunnimuslimer for trakassering og vilkårlige arrestasjoner (Landinfo 2022, s. 11-12).

En artikkel publisert av The Washington Institute for Near East Policy i desember 2023 bekrefter at enheter tilhørende folkemobiliseringsstyrkene på det tidspunktet fremdeles var til stede i Mosul by, men spesifiserer ikke hvilke enheter dette gjaldt (Çalışkan 2023). Landinfo har ikke funnet informasjon som tilsier at folkemobiliseringsstyrkene skal ha trukket seg ut av Mosul by.

Om Landinfos responser

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) innhenter og analyserer informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet har behov for kunnskap om.

Landinfos responser er basert på opplysninger fra nøye utvalgte informasjonskilder, og kan bygge på både skriftlig og muntlig kildemateriale. Opplysningene er behandlet i henhold til [anerkjente kvalitetskriterier for landinformasjon](#) og [Landinfos retningslinjer for kilde- og informasjonsanalyse](#).

En respons er et svar på konkrete spørsmål som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo, og er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema. Responsene er utarbeidet innenfor korte frister, og kildegrunnlaget er ikke alltid like bredt som i våre temanotater.

Landinfo er en faglig uavhengig enhet, og informasjonen som presenteres, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser gir heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som omtales.

Referanser

Al Jazeera (2021, 19. juli). Baghdad bombing: 35 killed in attack on packed Iraq market. *Al Jazeera*. Tilgjengelig fra <https://www.aljazeera.com/news/2021/7/19/iraq-roadside-bomb-kills-10-in-baghdad> [lastet ned 7. november 2024].

- Çalışkan, Sercan (2023, 28. desember). *2023 Iraqi Provincial Elections: Analyzing Mosul's Political Landscape*. Washington D.C.: The Washington Institute for Near East Policy. Tilgjengelig fra <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/2023-iraqi-provincial-elections-analyzing-mosuls-political-landscape> [lastet ned 7. november 2024].
- CPT, dvs. Community Peacemaker Teams (2024a, august). *Civilian Casualties of Turkish and Iranian Military Operations in Northern Iraq. January 1991 - June 2024*. Chicago: CPT. Tilgjengelig fra <https://cpt.org/wp-content/uploads/Civilian-Casualty-Report-IK-english.pdf> [lastet ned 5. november 2024].
- CPT, dvs. Community Peacemaker Teams (2024b, 8. juli). *An overview of the recent Turkish military actions in Iraqi Kurdistan*. Chicago: CPT. Tilgjengelig fra <https://cpt.org/2024/07/08/an-overview-of-the-recent-turkish-military-actions-in-iraqi-kurdistan> [lastet ned 5. november 2024].
- EASO, dvs. European Asylum Support Office (2019, mars). *Iraq. Security Situation*. Luxembourg: EASO. Tilgjengelig fra https://coi.euaa.europa.eu/administration/easo/PLib/Iraq_security_situation.pdf [lastet ned 4. november 2024].
- EASO, dvs. European Asylum Support Office (2020, oktober). *Iraq. Security Situation*. Luxembourg: EASO. Tilgjengelig fra https://coi.euaa.europa.eu/administration/easo/PLib/10_2020_EASO_COI_Report_Iraq_Security_situation.pdf [lastet ned 6. november 2024].
- EPIC, dvs. Enabling Peace in Iraq Center (2023, 30. mars). *ISHM: MARCH 16 – 30, 2023*. Washington D.C.: EPIC. Tilgjengelig fra <https://enablingpeace.org/ishm393/> [lastet ned 7. november 2024].
- EUAA, dvs. European Union Agency for Asylum (2022, januar). *Iraq. Security Situation*. Luxembourg: EUAA. Tilgjengelig fra https://euaa.europa.eu/sites/default/files/publications/2022-02/2022_02_COI_Report_Iraq_Security_Situation_EN.pdf [lastet ned 23. november 2023].
- EUAA, dvs. European Union Agency for Asylum (2024a, mai). *Iraq - Security Situation*. Luxembourg: EUAA. Tilgjengelig fra https://coi.euaa.europa.eu/administration/easo/PLib/2024_05_EUAA_COI_Report_Iraq_Security_Situation.pdf [lastet ned 4. november 2024].
- EUAA, dvs. European Union Agency for Asylum (2024b, 22. august). *Iraq COI Query. Major political, security, human rights, socio-economic developments*. Luxembourg: EUAA. Tilgjengelig fra https://coi.euaa.europa.eu/administration/easo/PLib/2024_08_EUAA_COI_Query_Response_Q59_Iraq_Major_political_security_human_rights_socio_economic_developments.pdf [lastet ned 6. november 2024].
- International Crisis Group (2024, 20. september). *Türkiye's PKK Conflict: A Visual Explainer*. Brussel: International Crisis Group. Tilgjengelig fra <https://www.crisisgroup.org/content/turkiyes-pkk-conflict-visual-explainer> [lastet ned 5. november 2024].
- Iraq Body Count (u.å.). *Iraq Body Count*. London: Iraq Body Count. Tilgjengelig fra <https://www.iraqbodycount.org/> [lastet ned 30. november 2023].
- Knights, Michael; Malik, Hamdi & al-Kaabi, Amir (2024, 14. november). *Tracking Anti-U.S. and Anti-Israel Strikes From Iraq and Syria During the Gaza Crisis*. Washington D.C.: The Washington Institute for Near East Policy. Tilgjengelig fra

<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/tracking-anti-us-and-anti-israel-strikes-iraq-and-syria-during-gaza-crisis> [lastet ned 15. november 2024].

Landinfo (2021, 27. august). *Irak: Iran-nære grupper og trusler mot personer som har arbeidet for internasjonale styrker*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra <https://landinfo.no/wp-content/uploads/2021/08/Landinfo-respons-Irak-Iran-naere-grupper-og-trusler-mot-personer-som-har-arbeidet-for-internasjonale-styrker-27082021-1.pdf> [lastet ned 8. februar 2023].

Landinfo (2022, 23. desember). *Irak: Situasjonen i Mosul*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra <https://landinfo.no/wp-content/uploads/2022/12/Irak-temanotat-Situasjonen-i-Mosul-23122022.pdf> [lastet ned 24. mars 2023].

Landinfo (2023a, 8. mars). *Irak: Trusler mot personer som har arbeidet for internasjonale styrker – situasjonen etter august 2021*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra <https://landinfo.no/wp-content/uploads/2023/03/Irak-respons-Trusler-mot-personer-som-har-arbeidet-for-internasjonale-styrker-situasjonen-etter-august-2021-08032023.pdf> [lastet ned 5. november 2024].

Landinfo (2023b, 15. juni). *Jemen. Sikkerhetssituasjonen*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra <https://landinfo.no/wp-content/uploads/2023/06/Jemen-temanotat-Sikkerhetssituasjonen-15062023.pdf> [lastet ned 20. februar 2024].

Reuters (2023, 19. september). *Iraq to summon Turkish ambassador over deadly Kurdistan airport strike*. Reuters. Tilgjengelig fra <https://www.reuters.com/world/middle-east/iraq-summon-turkish-ambassador-over-deadly-kurdistan-airport-strike-2023-09-19/> [lastet ned 6. november 2024].

Reuters (2024, 27. september). *U.S.-led coalition mission in Iraq to end by September 2025*. Reuters. Tilgjengelig fra <https://www.reuters.com/world/coalition-military-mission-iraq-end-by-sept-2025-us-iraq-say-2024-09-27/> [lastet ned 6. november 2024].

U.S. Department of Defense (2024, 1. august). *Operation Inherent Resolve and Other U.S. Government Activities Related to Iraq & Syria. Lead Inspector General Report to the United States Congress*. Washington D.C.: U.S. Department of Defense. Tilgjengelig fra https://media.defense.gov/2024/Aug/01/2003515779/-1/-1/1/OIR_Q3_JUN2024_FINAL_508.PDF [lastet ned 4. november 2024].

UNSC, dvs. United Nations Security Council (2024, 22. juli). *Letter dated 19 July 2024 from the Chair of the Security Council Committee pursuant to resolutions 1267 (1999), 1989 (2011) and 2253 (2015) concerning Islamic State in Iraq and the Levant (Da'esh), Al-Qaida and associated individuals, groups, undertakings and entities addressed to the President of the Security Council*. New York: UNSC. Tilgjengelig fra <https://documents.un.org/doc/undoc/gen/n24/191/91/pdf/n2419191.pdf> [lastet ned 4. november 2024].

Wing, Joel (2008 -). *Musings on Iraq* [blogg]. Tilgjengelig fra <https://musingsoniraq.blogspot.com/> [lastet ned 30. november 2023].

© Landinfo 2024

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.